

Aandoening

Goedaardige prostaatvergroting (Benigne Prostaat Hyperplasie)

Bij het ouder worden, wordt de prostaat vaak groter. Hierdoor kunnen plasklachten ontstaan.

Door het groeien van de prostaat, wordt de opening in de plasbuis ter hoogte van de prostaat kleiner. Hierdoor kunnen plasklachten ontstaan. Bij de meeste mannen groeit de prostaat, maar niet alle mannen krijgen klachten. Goedaardige prostaatvergroting wordt ook wel B.P.H. (Benigne Prostaat Hyperplasie) genoemd.

Bij de ouder wordende man kan de kringspier tussen blaas en prostaat (blaashals) zich vaak minder makkelijk ontspannen. Hierdoor kunnen ook plasklachten ontstaan.

Het woord 'prostaat' komt van het Griekse 'prostatai', ofwel 'hij die vooraan staat'. De prostaat wordt dan ook wel 'voorstanderklier' genoemd. Alleen mannen hebben deze klier. De prostaat bevindt zich onder de urineblaas en boven de sluitspier van de blaas. De plasbuis loopt door de prostaat heen. Door de plasbuis wordt urine uit de blaas afgevoerd.

De prostaat ontwikkelt zich bij de man tijdens de puberteit onder invloed van mannelijke hormonen. De prostaat produceert vocht dat - samen met vocht uit de zaadblaasjes - het sperma vormt. Een normale prostaat is ongeveer 10 tot 15 cc groot.

Klachten van een vergrote prostaat kunnen zijn:

- een minder krachtige urinestraal en/of een onderbroken straal
- moeite met het op gang komen van het plassen
- meer aandrang en vaker moeten plassen
- nadruppelen
- ongewenst urineverlies (incontinentie)
- 's nachts vaker plassen
- een gevoel hebben dat de blaas niet leeg komt

De combinatie van deze klachten wordt ook wel LUTS genoemd (Lower Urinary Tract Symptoms).

Onderzoeken

Met een echografie van de prostaat kan de uroloog vaak een diagnose stellen.

Soms is er niet duidelijk genoeg te zien wat er precies aan de hand is, of denken we dat er misschien een kwaadaardige tumor zit. Dan doen we een prostaatbiopsie.

Echo-onderzoek van de prostaat (echografie)

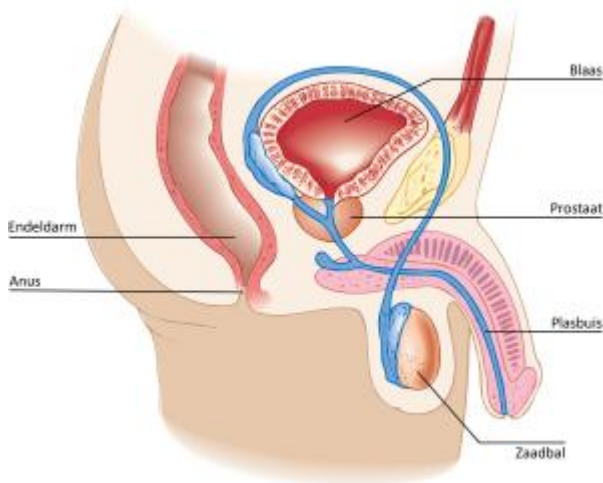
Bij een echo van de prostaat onderzoekt de radioloog of laborant uw prostaat met behulp van geluidsgolven.

Een echografisch onderzoek van de prostaat is een inwendig onderzoek, waarbij de prostaat en de omgeving ervan op een

beeldscherm worden afgebeeld. Dit gebeurt met behulp van ultrageluidsgolven. De frequentie van deze geluidsgolven is zo hoog dat het geluid door mensen niet te horen is. Echografie is een veilig onderzoek en is niet pijnlijk.

Wat is de prostaat?

Iedere man heeft een prostaat. De prostaat is een klier die normaal de grootte en vorm heeft van een kastanje. Deze klier maakt de productie van zaadvloeistof aan. De prostaat bevindt zich aan de onderzijde van de blaas, daar waar de blaas overgaat in de plasbuis.

Bij het ouder worden, wordt de prostaat vaak groter. Dit kan leiden tot problemen bij het plassen. Meestal gaat het om een goedaardige vergroting of ontsteking. Het komt echter ook voor dat er in de prostaat kwaadaardige weefsels ontstaan. Met echografie en eventueel andere onderzoeken kan de uroloog een diagnose stellen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-prostaat-echografie>

Biopsie van de prostaat met echo

Bij een biopsie van de prostaat haalt de arts met een dunne naald een stukje weefsel uit de prostaat. Dit weefsel wordt daarna in het laboratorium onderzocht.

De prostaat is een klier die normaal de grootte heeft van een kastanje. Deze klier produceert het zaadvloeistof en bevindt zich aan de onderzijde van de blaas, op de plaats waar de blaas overgaat in de plasbuis. Bekend is dat prostaatvergroting kan leiden tot plasproblemen. Meestal gaat het om een goedaardige vergroting of ontsteking. Maar het komt ook vaak voor dat binnen de prostaat kwaadaardige weefsels ontstaan. Met echografie en eventueel andere onderzoeken kan de uroloog tot de juiste diagnose komen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/biopsie-van-de-prostaat-met-echo>

Behandelingen

Een goedaardige vergroting van de prostaat kan op verschillende manieren behandeld worden. Uw uroloog bespreekt de verschillende mogelijkheden met u.

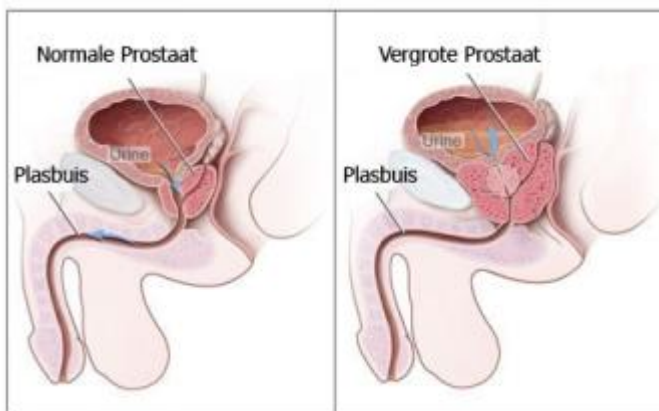
Trans Urethrale resectie van de prostaat (TUR-P)

Een goedaardige prostaatvergroting kunnen we behandelen met een operatie.

Deze operatie wordt TUR-P (Trans Urethrale Resectie van de Prostaat) genoemd. 'Trans urethraal' betekent dat de operatie via de plasbuis wordt uitgevoerd. Resectie wil zeggen dat het teveel aan prostaatweefsel wordt weggehaald. Een TUR-P vindt plaats onder verdoving met een ruggenprik of onder algehele narcose.

De prostaat

Iedere man heeft een prostaat. Dit is een klier die ongeveer even groot is als een kastanje. De prostaat ligt rondom de plasbuis (urethra), onder de ingang van de blaas.

Bij het ouder worden kan de prostaat langzaam groter worden. Vanaf ongeveer het vijftigste jaar kunnen hierdoor plasklachten gaan ontstaan. De plasbuis loopt door de prostaat heen. Als de prostaat groeit, dan groeit deze zowel naar buiten als naar binnen en drukt daardoor de plasbuis dicht. De blaasspier moet harder werken om de urine door de vernauwde plasbuis naar buiten te persen. Door deze extra inspanning wordt de blaaswand zwakker en raakt soms uitgerekt.

De prostaat produceert het vocht dat bij de zaadlozing samen met de zaadcellen naar buiten komt. De prostaat is met name van belang voor de vruchtbaarheid, niet voor seks.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/trans-urethale-resectie-van-de-prostaat-tur-p>

Trans Urethral Microwave Thermotherapy (TUMT)

Plasklachten als gevolg van een vergrote prostaat kunnen we behandelen met een zogenoemde TUMT.

TUMT staat voor Trans Urethral Microwave Thermotherapy. Dit betekent dat met een speciale katheter, via de plasbuis, een warmtebehandeling van de prostaat zal worden uitgevoerd. Het prostaatweefsel dat in de weg zit, wordt via deze katheter 'weggesmolten'.

Rond het veertigste levensjaar kan bij mannen de prostaat vergroot raken. Dit is een natuurlijk gevolg van het verouderingsproces. Slechts 1 op de 2 mannen heeft last van een vergrote prostaat. Van alle mannen wordt 25% hier vroeg of laat aan behandeld. Er is dan sprake van 'Benigne Prostaat Hyperplasie' (BPH), een goedaardige vergroting van de prostaat.

De 3 meeste gebruikelijke behandelingsopties voor prostaatvergroting zijn medicatie, een operatieve ingreep of de in deze folder beschreven TUMT.

Voordelen TUMT

- Er is slechts een kortdurende opname nodig. De dag na de behandeling kunt u het ziekenhuis weer verlaten.
- Er is geen narcose of ruggenprik nodig.
- De behandeling is weinig belastend en duurt gemiddeld 10 tot 20 minuten.
- Er is niet of nauwelijks bloedverlies.
- De resultaten zijn bijna net zo goed als bij een operatie (TURP).
- U hoeft niet te stoppen met de medicijnen die u gebruikt. Ook niet met bloedverdunners.

Nadelen TUMT

- Na de behandeling heeft u een katheter die gemiddeld 3 tot 4 weken moet blijven zitten. U kunt hier wel gewoon mee rondlopen.
- De prostaat heeft na de behandeling tijd nodig om kleiner te worden. Daardoor is het effect pas na enige tijd merkbaar. Na ongeveer 4 weken verbetert het plassen. Deze verbetering kan tot ruim 6 maanden na de TUMT aanhouden.
- Bij deze ingreep is er minder verkleining van de prostaat dan bij een operatie. Door prostaatgroei kan het effect van de TUMT op de lange termijn weer als ongedaan beschouwd worden. Dan kan weer een TUMT of operatie noodzakelijk zijn.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/trans-urethral-microwave-thermotherapy-tumt>

Laserbehandeling bij een goedaardige prostaatvergroting

Een goedaardige prostaatvergroting kan de uroloog behandelen met een laser.

Een laserbehandeling van de prostaat vindt plaats onder verdoving met een ruggenprik of onder algehele narcose. De uroloog brengt een instrument in via uw plasbuis, een cystoscoop. Hiermee kan de prostaat worden bekeken. Via de cystoscoop wordt een laserdraad (fiber) ingebracht. Met de laser wordt overtollig prostaatweefsel – stukje voor stukje – verdampt en weggesneden.

Voordelen van de behandeling

Samen met uw behandelend arts is besloten om uw prostaatvergroting met een laser te behandelen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de Cyber TM, één van de nieuwste en meest geavanceerde lasers voor prostaatoperaties.

De voordelen van een laserbehandeling van de prostaat ten opzichte van de standaard behandeling, de zogenaamde TURP (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/trans-urethale-resectie-van-de-prostaat-tur-p>) zijn:

- minder klachten na de operatie
- een korter verblijf in het ziekenhuis
- minder bloedverlies na de operatie
- er is maar kort een blaaskatheter nodig.

Het voordeel ten opzichte van andere lasers is het dat de Cyber TM de uroloog in staat stelt om de laserenergie precies te richten op het te verwijderen prostaatweefsel. Hogere precisie betekent meer veiligheid en minder complicaties. Daarnaast kan de uroloog weefsel verwijderen met de Cyber TM laser om te laten onderzoeken op afwijkingen (zoals kanker) door de patholoog. De uitslag van het weefselonderzoek wordt na uw ontslag met u besproken op de polikliniek.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/laserbehandeling-bij-een-goedaardige-prostaatvergroting>

Poliklinieken en afdelingen

Urologie

Het specialisme Urologie houdt zich bezig met de urinewegen van de man en de vrouw, en de geslachtsorganen van de man.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie>

Code URO-093